

ת"פ 45469/12/12 - מדינת ישראל נגד יוסף מסארווה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

30 יוני 2014

ת"פ 45469-12-12 מדינת ישראל נ'
מסארווה

לפני השופט יעקב שפסר

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	יוסף מסארווה

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד יולנדה טולדנו

הנאשם וב"כ עו"ד צבי אבנון

גזר דין

1. הנאשם הורשע עפ"י הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בריבוי עבירות של גניבה בידי מורשה (לפי סעיף 393 (2) לחוק העונשין תשל"ז-1977), ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 415 לחוק הנ"ל), ריבוי עבירות זיוף (לפי סעיף 418 סיפא לחוק הנ"ל), ריבוי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד (לפי סעיף 423 לחוק הנ"ל), ריבוי עבירות הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 3 (א) לחוק לאיסור הלבנת הון, התש"ס - 2000), ריבוי עבירות של פעולה אסורה ברכוש (לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון הנ"ל) ועבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס (לפי סעיף 220(5) לפקודה הנ"ל).

הודאתו של הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון שנכרת בין הצדדים בעיצומה של שמיעת הראיות בתיק, ובמסגרתו הגיעו הצדדים אף לעונש מוסכם מוצע בן 6 שנות מאסר, וכן מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים בגינם טען כל צד בהתאם לשיקול דעתו.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, עבד הנאשם בין השנים 2002-2012 בסניף טייבה של בנק הפועלים בע"מ. עד לחודש ספטמבר 2012 עבד כיועץ השקעות, ומאז ועד לחודש דצמבר 2012, עבד כרכז מוצרים במחלקה הפרטית בבנק.

במסגרת תפקידו, טיפל הנאשם בחשבונות של מספר לקוחות הבנק. לאורך שנות עבודתו נהג הנאשם לתת שירות

עמוד 1

אישי ובלעדי ללקוחות אלה ולבצע את כל הפעולות הבנקאיות אותן נדרש לבצע על ידם. במסגרת יחסי האמון שנוצרו בין הנאשם ללקוחותיו, קיבלו הלקוחות עדכונים ממנו, לעיתים בע"פ ולעיתים תוך הצגת מסמכים שונים, כשלעיתים אף ביצע פעולות בנקאיות שונות כדי ליצור מצג שווא בהקשר למצבו האמיתי של החשבון.

בעשרות הזדמנויות שונות, בין השנים 2005-2010, משך הנאשם סכומי כסף במזומן בהיקף כולל של כ-3.3 מיליון ₪, בשקלים או במט"ח מחשבונות הבנק של לקוחות, ללא סמכות או הרשאה, אותם שלשל לכיסו. במהלך השנים 2005-2012, במאות הזדמנויות שונות, העביר הנאשם סכומי כסף, מחשבונות בנק של לקוחות, לחשבונות בנק של לקוחות אחרים, על מנת להסוות את משיכות הכספים שביצע שלא כדין בחשבונות השונים, ואת יתרות החובה שיצר בחשבונות העו"ש והמט"ח של אותם לקוחות. הנאשם הוסיף הערות על מסמכי הפעולות הבנקאיות, היוצרות מצג שווא, לפיהן בוצעו הפעולות ביוזמת הלקוחות ובהרשאתם, וזאת על מנת להסוות פעולותיו. בחלק מהמקרים זייף הנאשם את חתימות הלקוחות על גבי מסמכי הפעולות הבנקאיות.

החל מחודש יוני 2011 ועד חודש דצמבר 2012, העביר בעשרות הזדמנויות סכומי מט"ח שונים בשווי כולל של כ-580,000 ₪, אותם נטל שלא כדין מתכניות חסכון או חשבונות נ"ע של לקוחות לחשבון של לקוח, ללא ידיעתו ותוך ניצול פרטיו האישיים. הנאשם ביצע בעשרות הזדמנויות שונות המרה של סכומי הכסף במט"ח לחשבון אותו אחד לשקלים, אותם העביר באמצעות העברות בנקאיות לחשבון בנק של נותן שירותי מטבע (צ'יינג') בבקה אל גרביה. בעשותו כן, היינו רישום האחר כמוטב, יצר הנאשם מצג שווא וזאת על מנת להסוות את הקשר שלו לביצוע העברות אלו, וכן כי הוא המוטב בפועל.

בנוסף, החל משנת 2006 ועד לשנת 2012, בעשרות הזדמנויות שונות, העביר הנאשם סכומי כסף מחשבונות בנק שקליים או מחשבונות מט"ח לאחר ביצוע המרה לשקלים בחשבונותיהם, לחשבון הבנק של הצ'יינג', בהעברות בנקאיות ישירות. בפקודות אלו ציין נאשם שמות מוטבים שונים לצורך הסוואת הקשר שלו לביצוע ההעברות בפועל ובעוד הוא המוטב בפועל. לאחר ביצוע ההעברות והמרת הכספים למט"ח בצ'יינג' בבקה אל גרביה, נהג הנאשם להגיע למקום, לאסוף את הכסף במעטפות, תוך שהוא מציג מצג שווא בפני פקיד הצ'יינג', לפיו מועבר הכסף ללקוחות להם הוא נותן "שירות אישי", בעוד שבפועל נטל את הכסף לכיסו.

סך כל הכסף שנלקח באופן האמור עומד על למעלה מ-2.7 מיליון ₪, וסך כל הסכומים שגנב הנאשם מלקוחותיו עומד על למעלה מ-6 מיליון ₪.

במעשיו המתוארים, זייף הנאשם מסמכי בנק ורשם פרטים כוזבים במסכי הבנק, קיבל לידיו דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עשה פעולות הלבנת הון ועשה פעולות ברכוש בידעו שהוא רכוש אסור. כן פעל הנאשם במרמה, ערמה ותחבולה ביחס לשנות המס שפורטו לעיל בסך מצטבר של למעלה מ-6 מיליון ₪, במזיד ועל מנת להתחמק מחובו.

3. ב"כ המאשימה פירטה את השיקולים שעמדו בבסיס ההסדר, אשר לדבריה הולם את נסיבות ביצוע העבירות וחומרן. בדבריה הדגישה כי רכיב המאסר הינו אך רכיב ממכלול מרכיבי הענישה ובכללן המרכיב הכספי המהווה רכיב משמעותי בתיקים שמניעיהם כלכליים. כן חזרה וציינה ב"כ המאשימה את האופן בו בוצעו העבירות, ואת הפגיעה באמון הלקוחות המתווספת לפגיעה הכלכלית שנגרמה, לא רק ללקוחות אלא גם לבנק וכן לאוצר המדינה בגין העלמת המס. לעניין זה טענה ב"כ המאשימה, כי אף אם פוצו הלקוחות על ידי הבנק, עדיין נגרמה להם פגיעה בעצם ניהול ההליך מולו. כן הזכירה כי הנאשם לא פעל להסרת מחדליו ו/או תשלום פיצוי כלשהו למתלוננים.

באשר לגובה הקנס עותרת המאשימה לקנס גבוה, לרבות מאסר חלף תשלומו, אם כי אינה מבקשת השתת הרף המקסימלי (פי ארבע מגובה הרווח שהופק).

4. ב"כ הנאשם ציין כי מרשו, הנאשם, נותר חסר כל, ללא כל רכוש, מתגורר בדלות בדירת אביו, אינו משלם

- מיסי ביטוח לאומי וארנונה, וכנגדו ניצבת תביעת הבנק בגין חובותיו כלפיו. רעייתו משתכרת סך של 3,000 ₪ בלבד. אפילו תשלום שכר הטרחה נעשה על ידי חברי הנאשם.
- בדבריו מיקד ב"כ הנאשם את טיעונו בדבר חלף המאסר שיוטל בגין הקנס או הפיצוי, שחשיבותם לכשעצמם אינם שנויים במחלוקת וביקש לצמצמו למינימום תוך קביעתו החל ממועד מתן גזר הדין. המדובר לדבריו בנאשם שקיימת נגדו דרישת חובות של כ- 5 מליון ₪, זאת בנוסף לתביעת הבנק על סך של כ- 6 מליון ₪.
5. בדברו האחרון ביקש הנאשם להתנצל לפני הגורמים השונים ובכלל זה משפחתו שנפגעה ממעשיו, הבנק והלקוחות שנתנו אמונם בו ושנפגעו, והצהיר, כי לו יכול היה להחזיר את הגלגל לאחור, לא היה מהין לעשות את שעשה. נחמתו היחידה היא, שבסופו של יום פיצה הבנק את הלקוחות שנתנו בו אמונם. לדבריו, נותר ללא כסף, משפחתו נהרסה והוא חוזה ככל הנראה אף את פירוקה המעשי.
6. המדובר בעניינינו במסכת עבירות חמורות שבוצעו בשיטתיות, לאורך תקופה לא מבוטלת ותוך מעילה באמון המתלוננים והבנק ובנזק בהיקף רב שנגרם למתלוננים ובעקבותיהם לבנק שפיצה אותם, ואשר סכומו עולה על 6 מליון ₪. ואכן, המדיניות העונשית הנוהגת, על פי פסיקת בית המשפט העליון קובעת, כי יש לדון פקיד בנק שמעל בכספי לקוחות הבנק, לתקופת מאסר משמעותית. (ר' לעניין זה למשל ס' 8 לע"פ 11445/05 **דוד רוט נ' מדינת ישראל**, (22.6.06), ע"פ 3291/90 **רות עמר נ' מדינת ישראל** (מיום 20.8.90)).
7. מאידך, עומדת לנאשם עובדת הודייתו בעבירות וכן אציין כי התרשמתי מכנות צערו וחרטתו על מעשיו. הנאשם נענש אף בהיותו נותר מחוסר כל, תוך שבר משפחתי משמעותי הנובע ממעשיו.
8. הואיל והצדדים הגיעו לידי הסכם מוסכם לעניין עונש המאסר, אינני מוצא צורך לפרט את שיקולי הענישה ומתחמיה לעניין זה בהתאם לתיקון 113 לחוק. יחד עם זאת אציין, כי מעיון בפסקי הדין שהוצגו עולה, כי העונש המוצע אכן מצוי במתחם הענישה המקובל לעבירות מסוג זה בהינתן היקפן.
- כך למשל בע"פ 6941/04 **מדינת ישראל נ' מזל פורטל** (מיום 13.1.05), החמיר בית המשפט בעונשה של נאשמת, פקידת בנק, שמעלה בסכום של כ- 1 מליון ₪ וגזר את דינה ל-40 חדשי מאסר.
- בע"פ 11445/05 **דוד רוט נ' מדינת ישראל** (22.6.06), הותיר בית המשפט העליון על כנו עונש מאסר בן 3.5 שנים, על נאשם, פקיד בנק בכיר, במצב בריאותי לא תקין ואשר לא נהנה מסכום של מליוני שקלים אותם גנב מלקוחותיו ואשר ניתנים לאיתור והחזרה.
- מאידך, בת.פ. 1157/02 **מדינת ישראל נ' הראל מלמד** (11.1.04), גזר בית משפט המחוזי בנצרת 7 שנות מאסר וקנס בסך 4 מליון ₪, בגין מעילה בסך של כ- 9 מליון ₪ מצד חשב ומנהל כספים בחברה המתלוננת, וזאת משהודה במסגרת הסדר טיעון לאחר שנשמע חלק הארי של עדי התביעה. יצוין כי המדובר היה בנאשם שהורשע כבר בעבר בגין עבירות גניבה ממעביד.
- גם בת.פ. 3424/03 **מדינת ישראל נ' אילן סגל** (28.7.04), נגזרו 7 שנות מאסר וקנס בסך 3 מליון ₪, על נאשם שגנב כ-7 מליון ₪.
- בת.פ. 8010/10 **מדינת ישראל נ' מרט גולוב** (20.6.10), נגזרו על נאשם, עובד בנק שגנב מהבנק סך של כ- 5.2 מליון ₪, 40 חדשי מאסר, זאת לאחר שהצדדים הגיעו להסדר טיעון למאסר מוגבל עד 4.5 שנות מאסר בלא

שנתבקש קנס או פיצוי כלשהו.

9. לאור המפורט נראה, כי ענייננו החובק ריבוי עבירות, שבוצעו על פני תקופה ממושכת, בהיקף גניבה של למעלה מ-6 מיליון ש"ח, כלפי היקף רחב של מתלוננים שהיו לקוחותיו, מצוי בתוך מתחם הענישה המקובל בפסיקת בתי המשפט השונים, ולא מצאתי כל טעם שלא לאשרו. בנסיבות אלה נותר לי לקבוע אך את משכו של המאסר המותנה וכן את המרכיבים הכספיים שבועונשו של הנאשם.

10. באשר למרכיב הכספי: אין לשכוח כי המדובר בענייננו בעבירות שלא זו בלבד שקל יחסית לבצען באמצעות פעולה חשבונאית פשוטה, אלא שגם איתורן וגילויין בעייתי, וקיים קושי להתגונן מפניהן, ועל כן יש בהן דרגת חומרה מיוחדת המצדיקה עונש שיהיה בו כדי לשגר מסר הרתעה חד משמעי, לעבריינים בפועל ובכח בתחום זה, בדבר העדר הכדאיות הכלכלית בביצוע עבירות מסוג זה.

זאת ועוד, לא מצאתי בעובדת החזר הכספים למתלוננים על ידי הבנק, כדי לשמש לזכות הנאשם וזאת משני טעמים: ראשית, לא הוא שהחזיר את הכספים ושנית, הנזק עצמו לא תוקן אלא נותר בעינו ואך "החליף בעלים".

11. שיקולי הצדדים, לחומרה ולקולא בהגעתם להסדר הטיעון המוצע, פורטו לעיל, ונראה לי כי אכן הובאו בחשבון מכלול השיקולים הנצרכים לעניין. יוזכר כי הכלל הוא כיבוד עתירת צדדים בהסדר טיעון, אלא אם העונש המוצע מפר את האיזון שבין טובת ההנאה שמקבל הנאשם לבין האינטרס הציבורי וחורג במידה משמעותית מהעונש שהיה נגזר עליו אלמלא הסדר הטיעון. כאמור זה אינו המצב. בנסיבות אלה הנני דן את הנאשם כדלקמן:

א. מאסר למשך שבע שנים וחצי, מתוכם 6 שנים יהיו לריצוי בפועל, והיתרה תהא על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור משך 3 שנים משחרורו, אחת העבירות בהן הורשע.

מתקופת המאסר בפועל שנגזרה לעיל ינוכו ימי מעצרו של הנאשם (2.12.12 ועד 21.1.13).

ב. פיצוי כל אחד מהמתלוננים נושא כתב האישום המתוקן, בגובה סכום הגניבה שנלקח מכל אחד מהם עפ"י המפורט בסעיפים 3 ו-11 לכתב האישום המתוקן, ובלבד שהסכום בגין כל מתלונן אינו עולה על סך של 258,000 ₪. במקרה בו סכום הגניבה עולה על הסכום האמור, יושב על ידי הנאשם לאותו מתלונן סך של 258,000 ₪. ככל שהושב הסכום ע"י הבנק למתלונן, ישולם סכום הפיצוי לבנק, ואולם, רק לאחר ששולמו תשלומי הפיצוי לכלל המתלוננים.

ג. ככל שישולם חלק בלבד מן הפיצוי, תינתן עדיפות להשבתו בהתאם לגילם של המתלוננים, היינו ככל שגיל המתלונן מבוגר יותר, כך יקבל החזר בעדיפות מוקדמת יותר.

ד. קנס כספי בסך 1.2 מיליון ₪ או שנת מאסר תמורתו.

ה. הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל שהושת עליו, ביום 17.8.14 לא יאוחר מהשעה 08:00 במתחם כלא הדרים, כשבידו תעודה מזהה וכן עותק מגזר דין זה, או במועד אחר שייקבע על ידי שב"ס, לאחר שיעבור וועדת מיון קודם אותו מועד. ב"כ הנאשם מתבקש לפנות לשב"ס על מנת להסדיר הנושא.

תנאי שחרורו של הנאשם שהיו תקפים עד כה יעמדו בתוקפם עד כניסתו לריצוי עונש המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום ב' תמוז תשע"ד, 30/06/2014 במעמד הנוכחים.

הוקלד על ידי מטי פרנקו-אהרון